

Acta sanctorum

quotquot toto orbe coluntur, vel a catholicis scriptoribus celebrantur, quae
ex Latinis et Græcis, aliarumque gentium antiquis monumentis

Quo dies octavus et nonus continentur

Bolland, Johannes

Parisiis et Romae, 1865 [erschienen] 1866

Caput III. De operibus pietatis et patientia in adversis.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-72229](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-72229)

- A g *Liquent hæc ex variis Revelationum libris.*
 h *Psalmō 39, §. 10 et xi.*
 i *Ita ferè Matt. 5, §. xi et xii.*
 k *Matt. 10, §. 28.*

l *Italix civitate in ditione ecclesiastica ad lacum Vulsinium.*

m *Dictus fuit Guilielmus Grimoardi ante Pontificatum, quem Avenione, Gallix civitate archiepiscopali in Provincia ad Rhodanum fluvium, obtinuerat anno 1362. Sedem Pontificiam reduxit Romam anno 1367. Sed anno 1370 Adveniente, inquit auctor Vitæ ejus primæ apud Baluzium in Vitis Pontificum Avenionensium col. 390 et seqq., insuper tempore æstivo idem Urbanus recedens de Urbe, vadensque ad Montemflaconis declinavit Viterbium, ubi primum palam et publice manifestavit, se velle redire ad civitatem Avenionensem. Mense Julio ejusdem anni Monte-flaconis existens approbavit Regulam S. Salvatoris a S. Birgitta sibi oblatam, quo pariter tempore ei prædixit hæc (vide lib. 4 Revelat. cap. 138) fore, ut brevè moreretur, si rediret in Gallias, quod, eodem anno nondum elapso, reipsa contigit.*

n *Revelationes illas habes libro mox citato, B capp. 139 et seqq.*

o *Vide tit. m supra in Annotatis ad cap. i.*

p *Ad milites corrigendos, inquit Bertholdus: unde quidem efficitur, S. Birgittam Ordinum militarium, sua ætate existentium, emendationis salutisque fuisse sollicitam: neutiquam autem, militarem Ordinem, quod nonnulli aiunt, abs illa aut in Suecia, aut alibi gentium unquam institutum. Vide dicta 334 Comment. prævii.*

q *Vide § 22 et 23 Comment. prævii.*

r *Anno 1378 sub Urbano VI.*

s *Videtur fuisse hic abbas Farfensis, ut dictum est Comment. prævii. num. 284 et 3 seqq.*

t *Spoleum civitas est ditionis ecclesiasticæ in Umbria ad Tessinum amnem.*

u *Perusia ditionis item Pontificæ civitas est in eadem Umbria.*

x *Guardianus dein Bethleëmitanus ex Waddingo in Annalibus Minorum ad annum 1375, num. 4.*

y *Insulæ Cypri civitatem in Orientali ora, cujus calamitates S. Birgitta prædixit.*

z *Aboa Sueciæ olim civitas sub archiepiscopo Upsalensi: de Hemmingo vero, ejus loci episcopo, vide dicta num. 53 et seqq. Commentarii prævii.*

aa *In Vestro-Gothia, Sueciæ provincia, portum.*

bb *De Revelationibus his Pontificibus a S. Birgitta oblatis vide Comment. prævii § 17.*

cc *De gestis S. Birgittæ Neapoli vide §§ 20 et 23 Comment. prævii.*

dd *De iis vero, quæ in Cypro gessit, vide §§ 22 et seqq.*

A. BERTHOLD.

CAPUT III.

De operibus pietatis et patientia in adversis.

Fervebat equidem Sponsa Christi charitate divina, qua proximo non solum beate vivere anxie procurabat, verum etiam præsentis hujus ærumnosæ vitæ subdita nunc opera in eam exercendo, studiose impendebat, et viscerosæ charitatis brachiis filios amplexans compassionis eos atque internæ affectionis sinu dulciter confovebat. Considerans semitas domus suæ, ne panem comederet otiosa, manus suas aperuit inopi, et palmas suas extendit ad pauperem. Ut enim verbis Bonifacii a utar, inexhaustæ charitatis officia erga egentes, infirmas, miserabilesque personas propter amorem Creatoris exercuit indefesse. Nam, marito adhuc suo superstite, duodecim pauperes consuevit die qualibet propria in domo cibare, illis inserviens et necessaria subministrans. Et quinta seria memor cænæ Domini lavit pedes eorum, de propria quoque facultate plura hospitalia in partibus suæ originis et specialiter unum in villa sua de Ulphason reparavit, pauperesque et infirmos in illis degentes pia, benigna, misericors et sedula ministratrix, quasi omni die ministravit, eorumque ulcera absque horrore et fastidio attractando lavit, ligavit, fovitque.

36 Sed et suas secum filias c deducendo, sicut aquila provocans ad volandum pullos suos et super eos volitans, verbo atque exemplo idipsum facere docebat. Quibusdam vero se redarguentibus, quod tales ac tantas puellas, facie pulchras, prosapia illustres, ætate tenellas illic conveniret, ubi præ languoribus, languidorumque fœtoribus facile commaculari possent, amore fervens charitatis, prudenter, constanterque aiebat: Quid mihi molesti estis, quid pro meis zelatis filiabus, in sua juventute meas a me discere natas, qualiter Deo et pauperibus devote deserviant? Quia non potest, qui Deo famulatur, illorum contaminari languoribus, quibus propter Deum fideliter deservit. Multos insuper pauperes annuatim vestiebat. Pleasque etiam tam religiosas, quam sæculares personas in diversis regni partibus suis eleemosynis copiosius relevabat. Virgines denique quam plurimas sublevans, alias viris, alias vero Deo suo spirituali connubio copulabat, istas nihilominus et illas sufficienter dotando, et, ut breviter dicam, omnibus afflictis, pauperibus et captivis, orphanis et pupillis exhibuit se quasi matrem.

37 Romam deinde veniens d, licet peregrina esset, et ob nimiam partium distantiam penuriis quoque exposita, copiosam quippe secum habens familiam, largas pauperibus impendit eleemosynas, largiores autem dudum impendisset, nisi patris sui spiritualis arbitrio re-tenta fuisset; et ut Deo liberius vacare, Sponsumque suum pauper ipsa imitari posset, ærarium suum præceptori commisit, viro utique prudenti, maturo, multumque spirituali e, cui totius domus suæ regimine derelicto, velut una

Pauperum

E

curam mi-

ximam

c

F

habuit,

d

ex

A. Benthol-
no.
* sive

* obsoleta

non sine
proprie
etiam ege-
statis peri-
culo;
f

sed nec Deo
vicissim

g

ex ancillis, aut quævis alia pauperula sui* pro se sive pro aliis subveniendis et alendis, ac si non ipsius quæque essent, sed illius, cum timore et tremore vitæ necessaria humiliter postulabat. Et si quoque petita negabantur, omni cum mititate repulsam accipiebat. Interdum vero suboleta* ferens calceamenta, nova cæteris procurabat. Romæ siquidem, ut dictum est, commorando puellam quandam facultate inopem, sed venustate decoram et exinde vel animæ vel corporis perditioni propinquam, honorifice nuptui tradidit, dotavitque sufficienter.

38 Cum adhuc quadam vice esset prope Lodoviciam in regno Suetiæ, unus de familia inops et pauper, qui desponsatæ filiæ nuptias facere disponebat, sed multa compressus inopia non valebat, accurrens rogavit sibi inferri: quæ dispensatore domus suæ accersito quantam in promptu haberet pecuniam, inquisivit. Computata vero numismatum quantitate, Da, inquit, pauperi huic partem tertiam, quatenus filia ipsius consolata oret pro nobis. Ingressus vero civitatem, catervam ad januam invenit hospitii, quibus, ut erat misericors, miserata jussit agapem impertiri: respondens autem villicus ejus dixit: Nullo modo sufficere ad solvendam in hospitio pecuniam, quam habebat, nisi reciperet ab alio mutuam, adjiciens: Quomodo tam largiter vestras effunditis pecunias? Magnæ quippe perfectionis est sua indigentibus erogare, et pro se ab aliis mutuum recipere vel mendicare. Ad quem illa: Demus, inquit, cum habemus, quia benignus, largus est nobis Dator, cum indigemus; istis enim pauperibus ego servata sum, quia aliud solatium non habent, ego autem in necessitatibus meis relinquo me voluntati Dei.

39 Audientibus eis Missam in ecclesia, voce desuper lapsa, audivit: Filia mea est sicut illa, quæ tam ferventer ad Sponsum vocantem properat, quæ patrem, matremque et omnia, quæ habet, obliviscitur, donec, quem quærit, inveniat; quid ergo facturus est Sponsus? mittet utique servos, et omnia, quæ Sponsæ sunt, post eam venire faciet. Sic propter tuam charitatem tibi tuisque providemus; nam sicut charitas me in Virginis uterum ineffabiliter introduxit, sic charitas hominis introduxit Deum in animam ejus. Ideo præparemus vestes, antequam veniat Puer, ordinemus, antequam veniat habitator, seminemus fructum, ut gaudeamus in messem. Hinc est, quod Zelatrix Dei et proximi egestatem sæpius incurrebat, et cum suis pedissequis penuriam patiens aliorum ope relevari indigebat. Verum, cum de illo felici itinere Hierosolymitano Romam repedaret g, regina Joanna certam sibi pecuniæ quantitatem in Neapolitana civitate in subsidium ex compassione transmisit. Dubitanti vero ex scrupulo conscientie, utrum tale munus deberet admittere, Christus apprensus sibi dixit: O fatua! Nunquid pro amicitia reddenda est inimicitia, aut pro bono reddendum est malum, aut in frigido vase rependa est nix, ut plus frigescat? Ideo dico, quod quamvis regina ex frigido corde tibi dedit, quod obtulit, tamen cum charitate et reverentia suscipiendum est a te, et orandum pro ea, ut ad divinum calorem valeat pervenire: quia scriptum est, aliorum abundantia suppleat pauperum defectus, et nulla bona opera coram Deo erunt in oblivione.

40 Item cum semel in peregrinatione, propriis pecuniis expositis, præ inopia anxietur pro familia, ille potius amore sua largiendo alienis indigebat, oranti dixit: Quamvis mundus meus sit, et omnibus omnia dare possim, tamen, quod offertur ex cordis charitate, acceptius est mihi, et ego etiam libentius ea exigo, quæ proprie mea sunt. Nunc autem, quod bona vestra expenditis hilariter pro honore meo, ideo tempore necessitatis vestræ debetis accipere de meo. Fac ergo, dic archiepiscopo h istius civitatis sic: Sicut omnes ecclesiæ meæ sunt, ita omnes eleemosynæ meæ sunt: da mihi ergo in amicis meis de his, quæ mea sunt, quia licet acceptum sit mihi erigere muros ecclesiarum; æque tamen in hac parte acceptum est mihi juvare indigentes amicos meos, qui meo amore bona sua exposuerunt. Recordare ergo, quod Eliam ad pauperem viduam destinavi, quem prius per corvos paveram: non quod eo tempore alii vidua ditiores non erant, vel quia sine vidua prophetam, qui xl diebus impastus sustinuerat, absque alimoniis sustentare non poteram, sed hoc feci, quia de charitate viduæ volui experimentum sumere, quam ego, scrutans corda et renes Deus, bene noveram, sed ut aliis fieret manifesta. Tu ergo, qui Pater es et dominus Viduæ, benefac viduis de meis, quæ quamvis ego sine te possum omnia, et tu sine me nihil, volo tamen iterum charitatem tuam in eis contemplari.

41 Scriptum est in Evangelio, quia semen, quod cecidit in terram bonam, ortum fecit fructum centuplum, et quali modo hoc factum sit, ibidem declaratur, cum dicitur: Et fructum afferunt in patientia. Semen est Verbum Dei (hic Prophetisæ mirabiliter electæ multipliciter factum) quod in hanc terram nostram per gratiam cadens, radices quidem misit per humilitatem, crevit, ac se dilatavit per charitatem, et demum in patientia fructum suum dedit, quia nimirum in patientia possidebit animam suam. Siquidem quieta et pacifica sine querela vivens, ad omnes patiens erat, et quamvis famulantium sibi defectus, ut fieri assolet, inconcussa toleraret, debito tamen modo et tempore cum discretione atque modestia excessus corrigendo, nequaquam Deum suum a quoquam eorum notabiliter offendi sinebat. Quanta nempe fortitudine animi mala cuncta Deum jugiter laudando exceperit, Bonifacius Papa prædictus in suis Epistolis innotescit, cum dicit: Admirabilis patientia viguit in ea, ut infirmitates proprii corporis, injurias illatas, mariti et Caroli filii mortem i, et adversa quæque toleraret patientissime sine murmure, sine querela semper in cunctis cum humilitate submississima Deum benedicens. Sed ne leviter vel frustra Pastor Ecclesiæ Sponsam illius, qui est Pastor bonus et verus, quique animam suam posuit pro ovibus suis, de patientiæ præconio extulisse videatur, cuncta, quæ dixit, manifestissimis libet declarare impassibilitatis* exemplis.

42 Porro ut ab injuriarum toleratione exordiar, dum Magnus rex Suetiæ h, qui a juventute sua devotus extitit, et inter homines laudabiliter vixit, ut opinionis ipsius rumorem hauserit, ad se autem plures vocans in his, quæ Dei erant, suis libenter innitebatur consiliis. Quamobrem plerique regni satrapæ invadebant ei, sortilegam ipsam, seductricemque aulam* acclamando

defuit ipsius
cura.

A

E

Mira patientia

P

i

* i.e. summe
patientie
calumnias
k

* aula

A acclamando minabantur. His autem liberi auditis contra profanos illos detractores insurgere voluerunt, nisi quod flexo illa genu deprecando dicebat: Nihil, obsecro, mei filii, moliamini in eos; testem etenim invoco Deum, quod patior * quibusvis maledicorum oblocutionibus, derisionibusque attractari, quam regis vel reginae diademate, quoad vixero, decorari: sinite illos, cæci sunt, et duces cæcorum.

* supple:
magis

injuriasque
l

43 In civitate Stockholmis l regni Suetiæ milites quidam de nobilibus, comes nuncupatus, cum vidisset regem Magnum sanctis ipsius monitis ad meliorem vitam fore conversurum, nec ab illo se sicut heri et nudius tertius fuisse susceptum, nimio succensus furore, dum quandam beata Birgitta transiret viam, utique angustam, aquam super eam fudit de fenestra; sed ipsa patientissime ferens injuriam, Magistri illius memor, qui pro persequentibus et calumniantibus dixit esse orandum, in hæc prorumpit verba: Dignum et justum est, ut ego talia perferam; veruntamen parcat illi Deus, et non reddat illi in futuro seculo. Oranti vero ipsa die Christus dixit: Quia miles ille, qui tibi injuriam fecit, super te aquam fundendo sanguinem sitit, terram desiderat, audacter contra me loquitur: ideo caveat sibi, ne in sanguine moriatur. Quod cum germanus beatæ Birgittæ m illi retulisset, Ad somnia, inquit, ego non attendo. Deus est misericors et nullum damnat. Paucos vero elapso tempore, sanguine fluente de naribus, in suo sanguine juxta verbum Domini vitam finivit.

B

m

non raro
n

44 In civitate Arbuga n regni prætaxati alius quidam miles admodum potens et apud regem insigniter pollens, cum non auderet generosæ Viduæ personaliter obloqui, alium substituit, qui delictum oris sui sermone labiorum suorum adimpleret: consedente itaque illa quibusdam magnatibus in mensa, profanus ille ingrediens, et se ebrium simulans dixit: O Domina, nimis somnias, nimis vigilas, expedit tibi plus bibere, et plus dormire. Nunquam reliquit Deus religiosas personas, et cum superbis loquitur: scilicet vanum est verbis tuis fidem attribuere. Hujusmodi verbis concitati, qui aderant, de contumelioso viro vindictam capere satagebant.

C Tunc illa sanctum imitata Davidem, cum a Semel malediceretur, Sinite illum, inquit; Deus enim misit eum; ego quidem, cum in tota vita mea propriam quaesierim laudem, et Deum meum blasphemaverim, cur modo non audiam justitiam o meam? Veritatem enim locutus est. His et hujusmodi verbis non parvipendendis suos pacavit æmulatores, et ab ultricibus manibus suum eripuit contemptorem; compunctus autem in his verbis homo occultam coram omnibus detexit veritatem.

ibi illatas,

45 Item in eodem regno alius quidam satis strenuus, regio, quod exequabatur, destitutus officio, quod nimis communitatem opprimebat, cum omnipotentis Dei Famula non modicum detraxisset, eo quod tale regi consilium dederat, quatenus sui regni terras, civitatesque peragrando procuraret justitiam, dicens, quod propter justitiæ defectum regnum fuerat afflictum; nec mali in eam aliquid attentare, quam detrahendo diffamare, præsumeret; die quadam, cum regi una cum multis aliis nobilioribus et magnatibus quodam in castro illa assisteret, simulans hic a circumstantibus se quasi compressum, tam valide in eam impexit, quod nisi aliorum mani-

bus suffulta fuisset, in terram forsitan corruisset. Hoc autem rex intuens, et malitiam facti in homine cognoscens acriter eum increpare cepit. Tunc imitanda Mulier bonitatis memor, flexis coram rege poplitibus, veniam injuriatori suo impetravit, et, ut melius potuit, sacrilegum excusavit, qui quidem miles iratus descendens de castro post triginta dies mortuus est, confitens aperte, in dominam Birgittam peccasse.

A. Beathol-
do.

46 Quam vero æquanimiter, imo et hilariter suorum decessum liberorum pertulerit, sequentia demonstrabunt. Nam dum ad sanctum iret Sepulchrum, dominus Carolus major filius, sibi que magis dilectus, in Neapolitana civitate quievit in pace p. Quo moriente, cum animæ recommendationem clerici legerent, ipsa proprius assistens nec de loco surrexit, nec lacrymas fudit, nec, ut moris est, gestus ullos dolorum fecit. Quin potius, elevatis ad cælum manibus, benedicebat Deum ex corde, regatando ei, et suæ se voluntati totaliter conformando. Demum etsi regina Joanna cum plerisque nobilissimis, regni quoque procures cum tota fere civitate dolentes, et flentes, comitarentur eandem, funus ad ecclesiam sanctæ Crucis monialium q sequentes, siccis tunc oculis perseverans, talia secum, omnibus stupentibus, verba mussitabat: Vade, vade, fili, mi, peregrine a Deo, et a me matre tua benedicte, vade, inquam, ad eum, qui te vocavit, et pretioso sanguine suo redemit. Et, quemadmodum dominus Elzearius S. Sabinae presbiter cardinalis r testando asseruit, qui hoc ipsum, quod adjicio, sua illustri domina, domina Francisca comitissa de Anguana s referente, didicerat; cum ipsa ejus genitrix beatam Birgittam in exequiis filii quasi mentis in excessu suspensam conspiceret, interrogavit: Si multum de extincto filio doleret? Cui illa: Si certissime, inquit, scirem; quod filius meus universo orbi dominari deberet, equidem nollem, quod ad istius miserabilis vitæ calamitatem iterato rediret.

piorum suorum
Caroli

p

E

r

s

et Ingeburgis
mortem,
t

* est

47 Ingeburgis sanctimonialis t, filia sanctissimæ Matris, una dierum mortua nuntiabatur; tunc ipsa exilarata nimis multoque repleta gaudio, O, inquit, mi Domine Jesu Christe! O amor meus! benedictus sis tu, quia vocasti eam, antequam ærumnosi hujus mundi laqueis irretiretur; surgensque protinus, oratorium ingressa *, ubi in lacrymas resoluta, gemitibus atque suspiriis insistebat: ab his quoque, qui foris erant, audiebatur: dicebant autem, Ecce filiam deplorat. Cui Christus apparens dixit: Mulier, quid ploras? Licet enim omnia sciam, tamen, te loquente, cognoscam. Quæ respondit: O Domine, non ploro, quia filia mea mortua est, imo gaudeo; quia si diutius vixisset, majorem coram te rationem reddere habuisset: sed hinc mei luctus causa gignitur, quia juxta mandata tua eam non instruxi et quia exempla superbiam sibi præbui, et remissius illam delinquentem correxi. Cui Christus, Omnis, inquit, Mater, quæ ex eo plorat, quod filia sua offendit Deum, et juxta meliorem conscientiam suam instruxerit eam, illa est vere mater; veræ, inquam, charitatis et lacrymarum mater; et filia ejus est filia Dei propter matrem. Illa vero mater, quæ gaudet, quod filia ejus secundum mundum se gerere novit, de moribus ejus non curans, dummodo exaltari a mundo et honorari *, illa non est vera mater, eam videat

* supple:
ter, eam videat

A. BERTHO-

DO.

morbos,

ter, sed noverca. Ideo propter charitatem et bonam voluntatem tuam filia tua transiet per compendium ad coronam gloriæ.

48 Et quid de proprii corporis angustis eloquar, cum libenter in suis infirmitatibus cum Apostolo gloriaretur, ut virtus Christi in ea habitaret? Nam virtus in infirmitate perficitur. Præter hoc quoque, cum adhuc in sancta civitate Jerusalem *u* degeret, febrium et stomachi cepit valetudine grandi infirmari, de qua et Romæ post annum defuncta est *x*: In qua quidem valetudine sive navigans, sive terræ applicans tam patienter se habebat, quod verbum aliquod querulosum ab ea nunquam auditum est. Quin imo Redemptorem omnium ac suum præclarissimum Sponsum, quia suarum pœnarum eam participem fecerat, cum gratiarum actione semper et ubique collaudabat. Et, si quando in mari adhuc fluctuanti cibaria ac quævis necessaria deesse videbantur, dolentibus cæteris, et sibi referentibus respondebat: Nequaquam contristemini, quia tanta ac tot bona a Deo recepi, quod si omnia B corporis mei membra contererentur, etiam non esset condolendum: sed nec sunt condignæ passionibus huius temporis ad futuram gloriam, quæ revelabitur in nobis. Non enim surda aure acceperat, quod quendam Sanctum referentem audierat, qui in vi lib. Revelationum cap. xvi sic loquebatur Sponsæ dicens: Si pro qualibet hora, qua in mundo vixi, unam mortem pro Deo sustinuissem, si semper iterum revixissem, nunquam per hoc plene possem regratiari Deo pro charitate sua, quia laus ejus nunquam recedit ab ore meo, gaudium nunquam exit ab anima mea, gloria et honor nunquam fraudatur a visu meo, exultatio nunquam abest ab auditu meo.

rerum suarum jacturam,

49 Denique adversitates ceteras patientissime tulit: etenim cum in monasterio S. Mariæ de Alvastro adhuc moram traheret *y*, occurrit ei quadam die, qui diceret: Domina, magnum nuper damnum incurristi; nam ea bona, quæ in villa de Fundia *z* possidebas, combusta sunt, multumque de blado et utensilibus perdidisti. Tunc illa, non gravatam, sed exoneratam se sentiens, absque ulla respondit tristitia: Benedictus sit Deus, qui me juste remunerat; ego quippe donis Dei abusa sum, nec debitas pro eis gratias hactenus Largitori rependi, neque pro animabus bona illa prius possidentium ferventer oravi; ideo sit ei omnis honor et gloria, qui me de hoc liberavit. Requisita vero a patre Petro magistro suo *aa*, quemadmodum se interius in animo haberet, incunctanter respondit: Dolor est modo propter mundalia ista cogitare; nam toto corde cogito et desidero esse pauper, et si Deo placere possem, etiam pro ipsius amore mendicare vellem: nam veniet dies, quo in vita quoque cuncta dimittam: ideo magni meriti est illa derelinquere, quæ adhuc delectat habere.

et naufragii periculum patienti, gratoque in Deum animo tulit.

50 Contigit eam in peregrinatione transmarina in portu quodam Jerosolymis proximo pati naufragium; nam galea, in qua erat, rumpebatur, et aqua replebatur: quocirca dominus Alphonsus *bb* eam de sentina galeæ fecit educi, et in parva puppi, ut non periret, festinato illam recipi. Et cum omnes promiscui sexus, qui in eadem galea fuerant, miserabiles fletus, ejulatusque facerent, suavis tota atque pacifica ipsa perseverans, absque ulla rerum suarum in mari submersarum et perditarum mentis tur-

batione ad littus salva pervenit. Sed nec quisquam eorum, qui secum in galea erant, meritis ipsius et precibus, sancto hoc sibi revelante spiritu, submersus est. Dixerat enim ei: Ne timeas, quia nullus de galea hac in isto morietur naufragio. Quod verbum illico natæ suæ, Domina scilicet Catharinæ, solatiando manifestavit: ait enim dominus Alphonsus, quod, ab interitu liberata, exhilarata non modicum, ad cælum manus levans ex intimis medullis Deo gratias referebat; requisita autem ab eo, quare sic faceret, aut qualis in ejus mente se tunc cogitatus versaret? Respondit: Quantum, o fili, regratiari Deo teneor, qui me dignam fecit pro ipsius amore aliquid mali perpeti! Ideo nunc gratias refero sibi, quod tribulationem istam nobis permittit fieri.

ANNOTATA.

a Ita fere Bonifacius in Bulla Canonizationis. Vide num. 423 Comment. prævii.

b Sita forte in Nericia, cujus Ulpho, maritus ejus, legifer erat.

c Vide de his dicta § 6 Comment. prævii.

d Eo venit anno 1346.

e Petro. Vastenensi dein confessori.

f Vide Annotata in cap. 2 litt. aa.

g De itinere Hierosolymitano vide dicta §§ 22 et binis seqq. Commentarii prævii. Roma discensit anno 1372, quo etiam, aut sub principium seqq. eodem rediit.

h Bernardo.

i Obiit Ulpho maritus ejus anno 1344 die 12 Februarii in monasterio Alvastrensi factus monachus, verosimiliter Cisterciensis, ex num. 140 et seqq. Carolus, ejus filius, obiit Neapoli anno 1372, cum una cum matre Hierosolymam tenderet, ac proin non in bello sacro, ut aiunt nonnulli. Vide de illo dicta Comment. præv. num. 68 et aliquot seqq.

k S. Birgittæ consanguineus, de quo plura § 8 Comment. præv.

l Uplandix, Sueciæque caput, et regum Suecorum modo sedes est.

m Fratres Birgittæ habuit Petrum, Benedictum et Israël, de quibus vide num. 39 Comment. prævii.

n Situm id oppidum est in Vestmannia, Sueciæ provincia.

o Seu quod de se digne dici præ humilitate credebatur.

p Anno 1372, ut dictum est hic litt. i.

q S. Francisci, quarum quidem monasterium (nam ecclesia jam ante exstabat) anno 1338 a Sancta regina Siciliæ condi ceptum est, sed anno 1443 conversum in usum Minoritarum, qui ex ærario regio alebantur: Nunc vero, inquit Waddingus ad annum 1338 num. 22, illud inhabitat numerosa multitudo fratrum strictioris observantiæ, qui ex ostiaria mendicitate quotidie sibi victum acquirunt.

r Cognomento de Sabrano, Guilielmi, S. Elzearii (de quo in Opere nostro ad diem 27 Septembris actum est) Ariani in Apulia comitis, fratris et heredis filius, a S. Birgitta, ut lib. 7 Revelationum cap. 5 videre est, ad sanctiorem vitam tractus. Cardinalium cætui adscriptus fuit ab Urbano VI anno 1378: idem Urbani VI jussu S. Birgittæ Constitutiones examinavit et approbavit, ut liquet ex Urbani Bulla: His, quæ pro divini cultus augmento etc., data anno 1379, tertio

A *tertio die Decembris : verum in hac Cardinalis presbyter S. Balbinæ, non Sabinae, vocatus, uti et ab Ughello tom. 6 Italiae sacræ, ubi de episcopis Teatinis col 746, a Contelorio et ab Oldoino.*

f *Francisca de Celano vocatur ab Ughello mox laudato.*

t *In Risabergensi monasterio Ordinis Cisterciensis in Nericia : vide § 6 Comment. prævii, ubi etiam de reliquis S. Birgittæ siliabus, Meretta, Cæcilia, et S. Catharina test actum.*

u *Vide dicta lit. g hic.*

x *Anno 1373 die 23 Julii. Videsis supra Annotata in cap. 3 Vitæ S. Birgittæ a Birgero, Upsalensi archiepiscopo, scriptæ, litt. mm.*

y *Inter annum 1344 et 1346.*

z *Hæc villa aliunde mihi haud nota est.*

aa *Petro, Vastenensi confessore, de quo supra.*

bb *Giennensis primum episcopus, dein eremita.*

CAPUT IV.

B *De obedientia ejus erga Patres spirituales, modo spiritualiter vivendi, et peregrinationibus sacris.*

E directo-
rum stu-
dia

* supplie :
non

Spiritualibus suis patribus a tam humiliter delulit, tam officiose servivit, tam prompte obediit, tamque perfecte propriam a se voluntatem abdicavit, quod vix admittit credulitas; quod non solum domum egredi sine licentia, vel quidquam aliud quamvis minimum facere * præsumebat; imo, quod mirum valde est, sanctuaria Romæ visitans, nec oculos quidem de terra levare, seu quemquam respicere præsumebat. Cum enim ad stationes Romæ cæterasque pergeret devotiones, demisso capite incedebat, ne, si in exterioribus sensus occuparentur corporis, ab interiori mens custodia cohibeatur. Visiones quippe divinas et revelationes, quas habebat, cogitationes, inspirationes, tentationes spiritualibus patribus referebat : illud tenens, illud respuens, illud quoque semper prospiciens, quod ipsi præcipiebant, prohibebant, et consulebant. Habebat duos seniores, maturos, virgines, atque expertos patres spirituales, qui usque ad ipsius obitum eam secuti sunt, quorum unus monachus et Prior Cisterciensis religiosissimus erat; alter vero presbyter quidam secularis de Suetia venerabilis et sanctissimæ vitæ, dominus Petrus nuncupatus b, qui omnem beatæ Birgittæ domum regebat, ipsam cum filia Grammaticam et cantum, Christo jubente, docebat et in virtutum via paternalibus correptionibus virtuose educando utrasque edocebat. Silentium insuper, orationes et temporum ordinationes primarias, et vigiliis cunctaque alia de consilio et licentia patrum observabat et faciebat; eorum nihilominus jussionibus quantumcunque arduis, propriæ voluntati contrariis, illico et sponte et semper obtemperando.

si non in-
que,

52 Unde, cum adhuc in partibus suæ originis resideret, in monasterio Alvastris gravem incurrit infirmitatem adeo, quod nullo modo curari eam pos-

Octobris Tomus IV.

se, medici assererent, nisi balneorum uteretur adminiculo; quod, ut audivit, ægre tulit, tum quia abstinere a talibus jam statuerat, tum quia, sublato conjugio, inconveniens sibi dissolvi delictis judicaret. At vero magister Mathias c, tunc confessor suus et pater, hoc audito, dixit: In virtute tibi sanctæ obedientiæ præcipio, quod, quidquid a medicis consultum tibi fuerit, incunctanter facias, ut et tu corporis sanitatem læteris, et per te cæteri animarum salutem consequantur. Cui illa, O mi Pater! inquit, si simpliciter mihi, fac, dixisses; fecissem utique, quanto magis, quia autoritate tanta jubendo mandasti: num in anima mea summe gaudeo, quod vestri obedientiam sine remorsu conscientiæ habeo pro obedientia; quippe cuncta quantumvis difficilia admittere, insuper et mortem subire parata sum.

53 Die autem secunda post hoc oranti sibi *etiam ob hoc a Christo laudata,* Christus apparuit, dixitque: Scias, quod illi, qui videbantur spirituales in veteri lege, vocabantur Pharisei, qui habebant tria: lavabant autem se jugiter, ut viderentur mundi; jejunabant, et orabant in aperto, ut vocarentur sancti; docebant et præcipiebant multa, quæ ipsi minime faciebant: sed modicum profuit eis apud Deum, quia intentio eorum erat corrupta et anima immunda. Ergo sicut non profuit animæ lotio carnis sine munditia conscientiæ, sic nec obest animæ mundæ lotio carnis, dummodo fiat ex compassione et absque delectatione. Ideo plus placuit, mihi, quod obedisti magistro tuo contra velle tuum, quam si tuam secuta fuisses voluntatem contra præceptum ejus. Nam multi electorum meorum fuerunt, qui non carnales medicinas habuerunt, et placuerunt mihi: alii vero secundum dispositionem temporum et locorum ac infirmitatum diversarum adhibuerunt sibi medicamenta, nec propterea displicuerunt mihi; ideo obedientia illa, quæ nihil habet de propria voluntate, plus mihi placet, quam sacrificium magnum.

54 Item cum sobrietatis amore et poenitentiae zelo, nec non illius amarissimi potus patientis Christi contemplatione extra horam bibere recusaret; accidit quadam vice, tantam eam sitim perferre, quod vix posset verba formare: hoc agnito, supradictus magister jussit eam potum sumere; et, quanquam non modicum sibi difficile contra priorem venire consuetudinem videretur, tamen absque mora paternæ parens jussioni audivit in spiritu; Quid times mutare vitam? Nunquid bonorum tuorum ego, aut meritis tuis cælum intrabis? Obedias ergo magistro tuo; ipse enim expertus est conflictum duorum spirituum, scilicet veritatis et illusionis. Nam, etiamsi decies comederes et biberes in die propter obedientiam, tibi non imputabitur.

55 Refert Prior de Alvastro, quod dum ipse quadam die librum, qui "Speculum virginum" prænotatur, in quo peregrinus monachus cum Theodora virgine de omnibus disputat virtutibus, coram illa legeret, se vidente, beatæ Birgittæ in spiritu raptæ, ad se autem conversæ, dixit: Audivi nunc in spiritu vocem mihi dicentem: quod virginitas meretur coronam, viduitas appropinquetur Deo, conjugium non excludat a cælo, et obedientia omnes introducit ad gloriam. Præfert etiam Maria virtutem obedientiæ lib. iv Revelationum cap. xxvi sub exemplo duorum hominum, dicens ad Birgittam: Ecce, si videris duos homines, alius est sub obedientia, alius in

ex amore
obedientiæ.

68 libera